

1009 7. Nov. 1896. 1. Beh. af Lovf. om forst. Forhold vedr. Folkefolen.

1010

lade mig den og den, hvilket har meget at betyde, da der kommer en Tid, da han, hvis han er Familiefader, ogsaa maa sørge for sine egne Børns Opdragelse, naar de skulle ud af Hjemmet. Den ærede sidste Taler siger ogsaa, at det, at Tilstrømningen til Seminarierne er saa stor, viser godt nok, at Lønningerne ere tilstrækkelige. Jeg skal drage en Parallel. Tilgangen til Vøstnantsklassen er uendelig stor, meget, meget for stor, uagtet Jordringerne blive større og større, og uagtet ingen Stand er stillet saa slet som den. Man kan imidlertid ikke af den stores Tilgang slutte, at Vøstnanteerne have udmærkede Lønninger. Tværtimod, de have daarlige Lønninger, de mere end nu daarlige. Lønnede end Lærerne. Men hvorfor er Tilgangen saa stor? Fordi det er faste Stillinger. Nutidens unge Mennesker have nemlig faaet en farlig Konkurrent, og det er Kvinderne. Naar man f. Eks. kommer til et Grosererkontor i Kjøbenhavn, kan man finde 10—12 Damer placerede der, medens der kun er to unge Mænd. Og paa samme Maade er det ogsaa alle Vegne i Udvalgene. Kvinderne optræde der som Konkurrenter. Følgen af denne Konkurrence bliver, at de unge Mænd og deres Forældre, naar Taler er om, hvad den unge Mand skal blive, sige: Lad ham gaa ind til en Stilling, hvor han faar noget fast, thi den handlende tager ham ikke, og Fabrikanten tager ham ikke — de have Damer. Lad ham derfor faa en Stilling, hvor han faar noget fast. Og saa lade de ham gaa ind paa Seminarievejen eller ogsaa til Officersstanden, hvor de ogsaa have fast Gage. Men Gud hjælp de ulykkelige, som virkelig gaa den Vej og tro, at de virkelig opnaa noget ganske overordentlig dejligt her! De opnaa kun, at de saa temmeligt jævnt kunne sulte ihjel! — Sa den sidste ærede Taler erklærede, at han vaskede sine Hænder! Ja, det er jo rart at have rene Hænder. Jeg vil nu ikke bruge det Udtryk, men kun sige, at jeg vil her udtale min Overbevisning, thi hvis Lovforslaget ikke skulde faa Lovstraf, vil jeg dog staa jaaledes, at jeg i Mar har indtaget samme Standpunkt, som jeg indtog i Kjøb, nemlig det gerne at ville se Lovforslaget fremmet til Lov. — Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgfreds (C. Christiansen) var ikke fornøjet med hele Lovforslaget. Vi

andre være nu saa glade ved det og troede, at i hvert Fald de første 14 Paragraffer kunde gaa let igennem, men han var paa Kant med dem alle sammen. Naturligvis, han har sine Erfaringer at bygge sine Udtalelser paa, og det, han sagde, kan være fuldstændig berettiget for Odenses Vedkommende, men helt at slaa en Streg over det Arbejde, vi have gjort i Kjøb, lykkedes ham dog ikke saa ganske. Vi maa jo altsaa finde os i, om han ser mindre venligt til Lovforslaget. Naar han nu taler om, at de 287 Timer Dansk er saa forfærdeligt meget, saa vil jeg dog hertil sige, at det er dog det vigtigste, at det unge danske Menneske hos ham lærer sit Modersmaal jaaledes, at han kan bruge det skriftligt og mundtligt saa temmelig rigtigt, og dertil have vi anset det Antal Timer for nødvendigt. Naar det ærede Medlem paastaar, at de ikke have Tid til andet, fordi mere end 8 Timer om Dagen kunne vi ikke have Skolelokalerne i Brug, saa ved jeg dog ikke, om de Skolelokaler, som habes paa Landet eller i Byerne, ere opførte paa den Betingelse, at der ikke maa undervises mere end 8 Timer om Dagen i dem. Eller det skulde maaske være for at indføre den 8 Timers Arbejdsdag for Lærerne? Ja, det tror jeg dog ikke, den sidste ærede Taler vil være med til. Hvis nu en Skole eller en Kommune fandt det rigtigt, at vi skulde have lidt Undervisning i Skøj eller Gymnastik uden for Planen, saa tror jeg dog nok, at der, naar man ser ganske nøgtern paa Sagen, var Anledning til at give Lokalerne i 2—3 Timer mere om Dagen til den Slags Undervisning. Det tror jeg dog nok. Men det kan jo være, at Skolelokalerne i Odense bruges til andet end Skoleundervisning i den øvrige Tid, saa maa det forandres. (Ubrudelse af C. Christiansen). Den ærede Nøgtsagsmand mener, at jeg gør Forjog paa at være pittig. Aldeles ikke! Jeg tager kun det nøgne Faktum, at naar man har et Skolelokale, er det givet, at man, naar man ønsker, at det skal undervises i mere end 8 Timer, kan bruge Lokalet i 10 Timer, for saa vidt der er Lærere til at undervise. Det er altsaa ikke nogen Pittighed, det er en Videnskab. Hvad angaar hans Ytringer om Lærernes og Lærernes Lønninger, skal jeg gerne være med